

Kopie

Afgeleverd aan: Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel
Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Uitgifte

Repertoriumnummer
2017/ 3163
Datum van uitspraak
21 december 2017
Rolnummer
2016/AB/569

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

COVER 01-00001009158-0001-0014-02-01-1

SOCIALE ZEKERHEIDSRICHT WERKNEMERS - bijdragen werkgevers
tegensprekelijk arrest
definitief

FLEET & LOGISTIC BVBA, met maatschappelijke zetel te 1930 ZAVENTEM, Maalbeekweg 3 bus 2,
appellante, vertegenwoordigd door mr. RASNEUR Antoine, advocaat te 1170 Brussel,
Terhulpssteenweg 166,

tegen

RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID, met zetel te 1060 BRUSSEL, Victor Hortaplein 11,
geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. GOEGEBUER Henk, advocaat te 1570 GALMAARDEN,
Statiestraat 115.

*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgende arrest uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 22 februari 2016 door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel, 5e kamer (A.R. 07/250/A -07/3433/A-09/7113/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 11 juni 2016,
- de neergelegde conclusies,
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 19 oktober 2017.

*

De feiten en de rechtspleging in eerste aanleg.

1.

De bvba Fleet&Logistic baat een taxibedrijf uit dat is gevestigd in het Vlaams Gewest (hierna "de vennootschap").

In de loop van 2004 voerde de sociale inspectie een onderzoek uit in de onderneming. Het bleek dat de vennootschap voor de berekening van de verschuldigde sociale bijdragen op het loon van de taxichauffeurs die bij haar in dienst waren, slechts een forfaitair dagloon in aanmerking nam. Dit

forfaitair dagloon stemde niet overeen met het (hogere) loon dat de vennootschap werkelijk had uitbetaald zoals dit vermeld stond op de individuele rekeningen.

Op 5 juli 2004 schreef de sociaal inspecteur aan de vennootschap:

"...Voor de berekening van de verschuldigde RSZ-bijdragen werd slechts een RSZ-forfaitair dagbedrag in rekening gebracht.

Nochtans voorzien de CAO's in het NPC 140.06 (taxibedrijven) in een berekening van het loon op basis van percentage op ontvangsten, berekening die weldegelijk op de individuele rekeningen werd vermeld.

Evenwel wordt het verschil tussen het loon berekend als percentage op ontvangsten en dit forfaitair dagloon opgegeven als niet-onderworpen aan RSZ-bijdragen ("zonder RSZ").

Dit laatste bedrag is gelijk aan het verschil tussen het brutoloon volgens perc. op ontvangsten en het bruto-forfaitair loon verminderd met de persoonlijke RSZ-bijdrage.

Dit lijkt mij in strijd met de bepalingen dat het gewone loon dient aangegeven, m.b. het loon dat bij CAO (of gunstiger in een arbeidsovereenkomst) is vastgelegd.

Het forfaitair dagbedrag van de RSZ was vooral bedoeld voor een aantal categorieën van werknemers voor wie het precieze bedrag van het bijdrageplichtig loon moeilijk is vast te stellen.

De met fooien en bedieningsgeld betaalde werknemers zijn daar een voorbeeld van.

Men kan moeilijk stellen dat taxichauffeurs, gegeven de CAO-bepalingen van begin jaren '90 die enkel nog in een percentage op ontvangsten voorzien (een soort commissieloon) - dat weliswaar dient afgewogen tegen het gewaarborgd minimum maandloon dat als "minimumbuffer" geldt niet precies kan worden vastgesteld (ook al krijgen zij soms fooien).

Derhalve ben ik van mening dat de individuele rekeningen voor de periode 2001 t/m 2004 - (dit laatste jaar is niet in ons bezit doch uit het vb van chauffeur SPORS blijkt dat dit systeem in 2004 nog steeds wordt gehandhaafd - onjuist werden bijgehouden door een onjuiste opgave van de bedragen

waarop sociale zekerheidsbijdragen zijn verschuldigd. De RSZ als inningsorganisme is hier belanghebbende derde ...".

2.

De vennootschap deed geen bijkomende aangifte en de sociale inspectie bezorgde het dossier aan de RSZ.

De RSZ bevestigde in een aangetekende brief van 6 oktober 2006 dat hij, in toepassing van artikel 22 van de RSZ-wet, overging tot de ambtshalve aangifte van het verschil tussen de werkelijk betaalde lonen zoals vermeld in de individuele rekeningen en het forfaitair dagloon dat de vennootschap had aangegeven en waarop zij sociale bijdragen had betaald. De RSZ stelde wijzigende berichten op.

De vennootschap weigerde de bijdragen te betalen.

3.

Met een dagvaarding van 3 november 2006 (AR 07/250/A) , een dagvaarding van 29 januari 2007 (AR 07/3433/A) en een dagvaarding van 27 april 2009 (AR 09/71133/A) stelde de RSZ zijn vorderingen in voor de arbeidsrechtbank te Brussel.

4.

De RSZ vorderde:

- In de zaak met rolnummer (AR 07/250/A): achterstallige socialezekerheidsbijdragen, meer de bijdrageopslagen en de interesten ten belope van 51.255,34 € voor de periode van het eerste kwartaal 2003 tot en met het tweede kwartaal 2004 en het vierde kwartaal 2004 tot en met het vierde kwartaal 2005 en de ambtshalve aangegeven jaarlijkse vakantiebijdrage (2005) in het eerste kwartaal 2006;

- In de zaak met rolnummer (AR 07/3433/A) : achterstallige socialezekerheidsbijdragen, meer de bijdrageopslagen en de interesten en de vakantiebijdragen ten belope van 27.653,28 € voor de periode van het derde kwartaal 2001 tot en met het vierde kwartaal 2002, met inbegrip van de ambtshalve aangegeven jaarlijkse vakantiebijdrage (2002) in het eerste kwartaal 2003.

- In de zaak met rolnummer (AR 09/71133/A): achterstallige socialezekerheidsbijdragen, meer de bijdrageopslagen en de interesten ten belope van 34.454,73 € voor de periode van het eerste kwartaal 2006 tot en met het tweede kwartaal 2008 en de ambtshalve aangegeven jaarlijkse vakantiebijdrage (2007) in het eerste kwartaal 2008;

De RSZ verzocht tevens om de vennootschap te veroordelen tot de kosten van het geding.

5.

De vennootschap stelde een tegenvordering in *tot terugbetaling van teveel betaalde sociale bijdragen voor een bedrag van 20.785,05 €, bestaande uit het verschil tussen het forfait "taxi-bestelwagen" zoals toegepast door haar tot het 2 de kwartaal 2004 en het toepasselijke forfait "alle andere werknemers".*

Zij vorderde ook de veroordeling van de RSZ tot de gedingkosten, met inbegrip van de rechtsplegingvergoeding.

6.

Met een vonnis van 22 februari 2016 voegde de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel de drie zaken samen en verklaarde de vordering van de RSZ ontvankelijk en gegrond. De rechtbank veroordeelde de vennootschap tot betaling van:

- 51.255,34 EUR, meer de wettelijke intresten op 41.462,31 EUR vanaf 05/10/06 tot de datum van de volledige betaling;
- 27.653,28 EUR, meer de wettelijke intresten op 19.785,56 EUR vanaf 21/12/06 tot de datum van de volledige betaling;
- 34.454,73 EUR, meer de wettelijke intresten op 27.710,08 EUR vanaf 31/03/09 tot de datum van de volledige betaling;

en zegde voor recht dat de na dagvaarding betaalde bedragen in mindering dienen te worden gebracht van deze schuld :

5.152,15 EUR op 14/04/09;

812,71 EUR op 15/05/09.

De rechtbank verklaarde de tegenvordering van de vennootschap ontvankelijk maar ongegrond en veroordeelde de vennootschap tot de kosten van het geding, in hoofde van de RSZ begroot op een totale dagvaardingskost van 396,88 euro (151,51 euro + 113,26 euro + 132,11 euro) en een totale rechtsplegingsvergoeding van 7.150 euro (2.750 euro + 2.200 euro + 2.200 euro).

Het hoger beroep

7.

De vennootschap stelde op 10 juni 2016 hoger beroep in.

Zij vordert:

Het vonnis a quo te hervormen en opnieuw recht doende:

Betreffende de oorspronkelijke hoofdvordering:

de vordering van de RSZ ontvankelijk doch ongegrond te verklaren;

Dienvolgens ze ervan af te wijzen ;

De RSZ te veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoedingen in beide aanleggen;

Betreffende de oorspronkelijke tegenvordering:

De tegenvordering, ingesteld in de zaak met rolnummer 07/250/A ontvankelijk en gegrond te verklaren;

De tegenvordering, ingesteld in de zaken met rolnummers 07/3433/A en 09/7113/A zonder voorwerp te verklaren) ; (omdat deze hetzelfde voorwerp hadden als de tegenvordering in de zaak met rolnummer 07/250/A)

Dienvolgens de RSZ te veroordelen tot terugbetaling van een bedrag van 20.785,05 €, te vermeerderen met de wettelijke en gerechtelijke interesten;

De RSZ te veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoedingen in beide aanleggen.

8.

De RSZ vraagt dat het eerste vonnis zou worden bevestigd en dat de vennootschap zou worden veroordeeld tot de kosten van het geding.

9.

Het blijkt niet dat het vonnis werd betekend. Het hoger beroep is ontvankelijk.

Bespreking

10.

Krachtens artikel 14, § 1, RSZ-Wet en artikel 23, eerste lid, Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid, worden de bijdragen voor sociale zekerheid berekend op basis van het loon van de werknemer.

Krachtens artikel 14, § 2, RSZ-Wet en artikel 23, tweede lid, Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid wordt het begrip loon bepaald bij artikel 2 Loonbeschermingswet. De laatstgenoemde bepaling verstaat onder "loon": *1° het loon in geld waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever;*

2° de fooien of het bedieningsgeld waarop de werknemer recht heeft ingevolge zijn dienstbetrekking of krachtens het gebruik;

11.

Artikel 25 van het Uitvoeringsbesluit RSZ-Wet bevat een bijzondere regeling voor de berekening van de bijdragen voor de werknemers wier loon geheel of gedeeltelijk uit fooien of bedieningsgeld bestaat.

Sinds 1 april 2007 bestaat deze regeling enkel nog voor bepaalde functies in de sector van het hotelbedrijf (MB van 30 april 2007 houdende uitvoering van artikel 25, § 1, eerste en tweede lid van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders).

12.

Tot 1 april 2007 – en dus in de periode waarop dit geschil betrekking heeft – bepaalde artikel 25 van het Uitvoeringsbesluit RSZ-Wet : *“Wat betreft de handarbeiders wier loon geheel of gedeeltelijk uit fooien of bedieningsgeld bestaat, worden de bijdragen berekend op grond van een bedrag dat verkregen wordt door forfaitaire daglonen te vermenigvuldigen met het aantal arbeidsdagen van het kwartaal, opgesomd in artikel 24, 1°, a, b en c.*

De forfaitaire daglonen worden door de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen per werknemerscategorie vastgesteld. (...)

Wanneer de werknemer evenwel gedeeltelijk met fooien en bedieningsgeld wordt betaald en het loon van het kwartaal dat niet uit fooien en bedieningsgeld bestaat, meer bedraagt dan het overeenkomstig het eerste lid vastgestelde bedrag, worden de bijdragen uitsluitend berekend op het gedeelte dat niet uit fooien of bedieningsgeld bestaat overeenkomstig het bepaalde in afdeling 1.”¹

¹ Artikel 25 van het Uitvoeringsbesluit RSZ-Wet werd, met uitwerking op 1 april 2007, gewijzigd door het KB van 30 april 2007 tot wijziging van de artikelen 8quater, 25, 31bis en 32 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, en de

Het volgt logisch uit deze bepalingen dat deze bedoeld waren om tegemoet te komen aan het feit dat het praktisch zeer ingewikkeld is om het juiste bedrag van de fooien en het bedieningsgeld vast te stellen.

13.

In uitvoering van deze bepalingen van artikel 25 bevatte het Ministerieel Besluit van 21 december 2001 een lijst van forfaitaire daglonen :

- voor diverse functies in het hotelbedrijf (forfaitaire daglonen gaande van 22,26 € tot 62,37 €);
- een beperkt aantal functies in badinrichtingen en in schouwspelondernemingen (forfaitaire daglonen gaande van 13,66 € tot 30,14 €),
- de "kruiers" (forfaitair dagloon van 45,25 €),
- de "taxichauffeurs voor bestelwagens" (forfaitair dagloon van 42,59 €)
- de "toiletvrouwen" in de andere sectoren (forfaitair dagloon van 13,66 €),
- "alle andere werknemers" (forfaitair dagloon van 29,67 €).
- en tenslotte de zeevissers (forfaitair dagloon van 29,50 € of 59,07 €).

(MB van 21 december 2001 tot vaststelling van de forfaitaire daglonen voor de berekening van de bijdragen voor sociale zekerheid verschuldigd voor de handarbeiders wier loon geheel of gedeeltelijk uit fooien of bedieningsgeld bestaat, evenals voor de werknemers die door een arbeidsovereenkomst voor de zeevissers zijn verbonden, in de versie zoals van toepassing tot de wijziging ervan bij MB van 13 april 2007)².

artikelen 5bis en 9septies van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.¹ Artikel 25 bepaalt sindsdien : "...Wat de werknemers betreft wier loon geheel of gedeeltelijk uit fooien of bedieningsgeld bestaat en die één van de functies bepaald door de Minister van Sociale Zaken niet uitoefenen of die één van de functies bepaald door de Minister van Sociale Zaken uitoefenen bij een werkgever die niet onder een paritair comité of subcomité bepaald door de Minister van Sociale Zaken ressorteert, worden de bijdragen berekend op de werkelijke lonen, zonder dat deze lager mogen zijn dan het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen of dan het toepasselijke conventionele sectorloon."

² Het forfaitair dagloon voor taxichauffeurs van personenvervoer werd reeds afgeschaft sinds 1 oktober 1976 bij MB van 27 september 1976 tot wijziging van het ministerieel besluit van 16 september 1971 tot vaststelling van de forfaitaire daglonen voor de berekening van de bijdragen voor sociale zekerheid verschuldigd voor de handarbeiders wier loon geheel of gedeeltelijk uit fooien of bedieningsgeld bestaat evenals voor de werknemers die door een aanwervingsovereenkomst voor de zeevisserij zijn verbonden (BS 1 oktober 1976)

Voor de functies opgesomd in het MB van 21 december 2001, waren slechts bijdragen verschuldigd op het forfaitair dagloon, tenzij de werknemer ook een loon ontvangt dat niet uit fooien en bedieningsgeld bestaat, en dat meer bedraagt dan het forfaitair dagloon. In dat geval worden de bijdragen uitsluitend berekend op het gedeelte van het loon dat niet uit fooien of bedieningsgeld bestaat (artikel 25 derde lid van het Uitvoeringsbesluit RSZ-Wet, aangehaald hierboven).

14.

De vennootschap bevestigt dat zij geen bestelwagens heeft en dat haar werknemers taxichauffeurs zijn die niet met een bestelwagen reden, zoals uitdrukkelijk vermeld in de brief van de RSZ van 20 september 2006.

Niettemin paste de vennootschap tot het tweede trimester van 2004 het forfaitair dagloon voor de taxichauffeurs voor bestelwagens toe.

Daarna nam zij het forfaitair dagloon voor de categorie "overige werknemers" van wie het loon geheel of gedeeltelijk uit fooien of bedieningsgeld bestaat, in aanmerking.

Omdat het forfaitair dagloon voor deze werknemers veel lager was dan dat voor de "taxichauffeurs voor bestelwagens", stelt de vennootschap dat zij te veel sociale bijdragen betaalde en heeft zij een tegenvordering ingesteld voor de periode tot het tweede trimester van 2004.

15.

Het forfaitair dagloon voor taxichauffeurs van personenvervoer werd reeds afgeschaft sinds 1 oktober 1976 (MB van 27 september 1976 tot wijziging van het ministerieel besluit van 16 september 1971 tot vaststelling van de forfaitaire daglonen voor de berekening van de bijdragen voor sociale zekerheid verschuldigd voor de handarbeiders wier loon geheel of gedeeltelijk uit fooien of bedieningsgeld bestaat evenals voor de werknemers die door een aanwervingsovereenkomst voor de zeevisserij zijn verbonden, BS 1 oktober 1976).

De functie van taxichauffeur werd dus door de wetgever niet meer beschouwd als een functie waarvoor het loon gewoonlijk geheel of gedeeltelijk uit fooien of bedieningsgeld bestaat. Deze wijziging in de RSZ-reglementering sloot aan bij het feit dat inmiddels wettelijk verplicht was geworden dat de fooi van de taxi-chauffeur reeds begrepen is in het bedrag dat de klant moet betalen.

Artikel 17 van de wet van 27 december 1974 betreffende de taxidiensten bepaalde immers:

"§ 1. Het tarief wordt op een opvallende wijze in elk voertuig uitgehangen.

§ 2. De fooi, waarvan het bedrag 20 pct. van de prijs van de rit niet mag overschrijden, is begrepen in de prijs die aangegeven wordt door de taxameter."

In dat verband kan verwezen worden naar de voorbereidende werken bij de Loonbeschermingswet. Daar staat in het verslag namens de commissie voor de tewerkstelling, de arbeid en de sociale voorzorg, uitgebracht door de heer L. Troclet: "Fooien. Uw commissie betreurt het eenparig dat het fooisysteem nog steeds gebruikelijk is in weerwil van de vele pogingen die vroeger onder meer door de vakbonden werden gedaan om deze oude gewoonte te doen verdwijnen. Hoewel een fooi in feite de beloning is voor werkelijk verrichte arbeid die evenveel waard is als alle andere arbeid, maakt de

manier waarop ze doorgaans wordt gegeven vaak een pijnlijke indruk. Uw commissie heeft de wenselijkheid van een wettelijk verbod overwogen om een einde te maken aan dit systeem van beloning dat soms afbreuk schijnt te doen aan de waardigheid van de werknemer. Zij heeft van een dergelijke verbodsbepaling afgezien, doch is verheugd dat de fooi in een groot aantal inrichtingen op de rekening wordt bijgeschreven.

Fooien worden aanvaard als een bepaalde vorm van loon, maar een lid betreurt zulks onder meer uit oogpunt van menselijke waardigheid. Het ontwerp wenste werknemer te beschermen tegen de werkgever, maar niet tegen de werkelijke schuldenaar, in dit geval de gebruiker; op dit gebied gelden alleen de gewoonten. Hij vraagt zich af of men niet een minimum fooi en de boeking ervan verplicht in te stellen zoals dikwijls wordt gedaan in de hotels en restaurants waar de fooien op de nota van de werkgever worden vermeld; dit zou gaan voor taxiriten in verhouding tot de afgelegde afstand, waar zulk een regeling niet bestaat. Kan er geen poging worden gedaan om hierin verandering te brengen?" (Parl. St., Senaat, 1964-65, nr. 115, 15).

Deze evolutie in de praktijk van de fooi in haar klassieke betekenis naar een verplichte vergoeding, wordt ook in detail, met uitgebreide verwijzingen naar rechtsleer en rechtspraak, geanalyseerd door Prof. Marc De Vos (*Loon naar Belgisch arbeidsovereenkomstenrecht*, Maklu, 2001, p 787 –nr. 494 e.v.):

- "In haar klassieke betekenis kan de fooi -zoals de Franse term pour-boire ook wel drinkgeld genoemd- worden gedefinieerd als het voordeel dat de cliënt van een werkgever vrijwillig toekent aan de werknemer met wie hij in contact treedt, naar aanleiding van de arbeidsprestaties die de werknemers bij de uitvoering van zijn dienstbetrekking verricht." (nr. 494);

- "... Eindpunt van de evolutie van klassieke fooi naar verplichte vergoeding, is de situatie waarin de fooi als een vast percentage wordt verrekend in de prijs van de geleverde dienst, door de werkgever wordt gecentraliseerd via de betalingen van de cliënten en vervolgens wordt uitgekeerd aan het geheel of van een deel van het personeel. Van een vrije occasionele en gepersonaliseerde gratificatie is de fooi geëvolueerd tot een verplichte, gestandaardiseerde en gecollectiviseerde vergoeding. Een dergelijke vergoeding is geen fooi meer in de eigenlijke betekenis van het woord." (nr. 495);

16.

Dat er geen sprake meer was van fooi of bedieningsgeld in de eigenlijke betekenis van het woord geldt des te meer voor de taxichauffeurs in dienst van de vennootschap. Zij ontvingen immers van de werkgever geen ander loon dan een bedrag in geld dat gelijk was aan een percentage van de bruto-ontvangsten voor de ritten die zij uitvoerden.

Overeenkomstig artikel 3 van de CAO van 12 juni 2001 betreffende de minimumlonen van de chauffeurs die zijn tewerkgesteld door taxiondernemingen, gesloten in het Paritair comité voor het Vervoer, waaronder de vennootschap ressorteert, worden de chauffeurs bezoldigd op basis van een percentage (35 of 36 %) van de bruto-ontvangsten, vermenigvuldigd met een coëfficiënt 0,8735 (om de BTW en de ARAB-vergoedingen niet mee te rekenen). Dit was dus het loon waarop zij recht hadden ten laste van de werkgever.

Het staat vast en de vennootschap betwist niet dat zij aan haar werknemers- taxichauffeurs ook het loon betaalde dat werd berekend overeenkomstig de bepalingen van deze CAO. Het loon bestond

dus uit niets anders dan 35 of 36 % van de bruto- ontvangsten (vermenigvuldigd met een coëfficiënt 0,8735).

De vennootschap stelt dat deze bruto- ontvangsten enerzijds bestaan uit een fooi (maximum 20%) en anderzijds uit bedieningsgeld. Wat de fooi betreft, verwijst zij naar de voormelde bepalingen van artikel 17, § 2 van de wet van 27 december 1974 betreffende de taxidiensten (*"De fooi, waarvan het bedrag 20 pct. van de prijs van de rit niet mag overschrijden, is begrepen in de prijs die aangegeven wordt door de taxameter."*).³ Zij vermeldt daarbij niet eens concreet welk aandeel precies van de verschillende tarieven die zij toepaste als fooi werd aangerekend aan de klant.

De vennootschap kan niet ernstig beweren dat het overige deel van de aangerekende prijs "bedieningsgeld" is. Bedieningsgeld, fooi of drinkgeld zijn verschillende benamingen voor dezelfde vorm van vergoeding. Dit blijkt ook uit de voorbereidende werken bij de Loonbeschermingswet. Daaruit blijkt dat de senaatscommissie het nodig vond om in artikel 2 het woord "bedieningsgeld" toe te voegen in de wettekst, *"omdat het steeds meer wordt gebruikt en omdat aangezien het bedieningsgeld dikwijls door de werkgever wordt geïnd, het geacht zou kunnen worden niet onder het begrip fooi te vallen. Het bleek dan ook dat een formeler redactie duidelijker zou doen uitkomen dat het bedieningsgeld een loon is, volgens bijzondere modaliteiten betaald."*⁴ Het amendement werd aanvaard. Bij de bespreking in de Commissie voor de tewerkstelling en arbeid van de Kamer staat: *"In antwoord op een aanmerking van een lid, dat de vraag stelt waarom het begrip "bedieningsgeld" naast het woord "fooi" in de tekst werd opgenomen, antwoordt de minister dat de term "fooi" eerder geringschattend klinkt en dat het dus goed leek het begrip met een synoniem te verduidelijken."*⁵ Professor Marc De Vos, die een zeer grondige studie heeft gemaakt van wat een fooi is, komt eveneens tot het besluit: *"Dit algemene concept van fooi omvat ook het zogenaamde bedieningsgeld, dit is een bijzondere vorm van fooi die aan dezelfde definitie beantwoordt, maar specifiek is aan het hotel-restaurant-en cafébedrijf."* (o.c., nr.494).

17.

De bruto- ontvangsten is gelijk aan de prijs die de vennootschap aanrekende aan de klant. Deze prijs wordt berekend overeenkomstig welbepaalde tarieven (forfaitair of berekend door de verplichte taxameter), zoals dit in detail wordt geregeld in de artikelen 19 tot 26 van het Besluit van de Vlaamse regering van 18 juli 2003 betreffende de taxidiensten en de diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder, genomen in uitvoering van Vlaams decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg.

Opdat de onderneming van de vennootschap rendabel zou zijn, dient de prijs noodzakelijkerwijze de vaste en variabele kosten verbonden aan de rit te dekken, met daarbij een winstmarge.

³ Deze wet werd voor het Vlaams Gewest met ingang van 1 juni 2004 opgeheven bij artikel 70, 17°, van het decreet van 20 april 2001, *betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en de artikelen 84 en 85 van het besluit van de Vlaamse regering van 18 juli 2003 betreffende de taxidiensten en de diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder*. Het blijkt niet dat de reglementering voor het Vlaams Gewest een bepaling bevat over de fooien of het bedieningsgeld.

⁴ Parl. St, Senaat, 1964-65, nr.115, 31.

⁵ Parl. St, Kamer, 1964-65, nr.471/16,

18.

Het staat dus vast dat de vennootschap de fooien die zij eventueel aanrekende aan de klant, niet op haar beurt onder de taxichauffeurs verdeelde. In dat verband kan verwezen worden naar artikel 40 van het Uitvoeringsbesluit RSZ-Wet dat bepaalt: “§ 1. De inhoudingen op het loon van de gedeeltelijk met fooien of bedieningsgeld betaalde werknemers, worden gedaan bij elke uitbetaling op het loon dat niet bestaat uit fooien of bedieningsgeld; in voorkomend geval, word het bedrag ervan aangevuld zoals bij §2 is bepaald.

§ 2. Wanneer het werknemers betreft die geheel bij fooien of bedieningsgeld worden beloond, geschiedt de betaling van de bijdrage van de werknemer als volgt:

1° Indien de fooien of het bedieningsgeld door tussenkomst van de werkgever worden betaald, wordt de verschuldigde bijdrage ingehouden op het deel van de fooien of van het bedieningsgeld die aan elke werknemer worden betaald. Die inhouding geschiedt ter gelegenheid van elke verdeling van de fooien of van het bedieningsgeld.

2° Indien de fooien of het bedieningsgeld rechtstreeks door de klant aan de werknemer worden betaald, moet de verschuldigde bijdrage vooraf door de werknemer aan de werkgever worden overhandigd, hetzij wekelijks, wanneer het werknemers betreft die op bestendige wijze bij een werkgever zijn tewerkgesteld, hetzij dagelijks wanneer het werknemers betreft die tussenpozen worden tewerkgesteld.

§ 3. Wanneer de arbeidsovereenkomst van een met fooien of bedieningsgeld betaalde werknemer wordt beëindigd, betaalt de werkgever het gedeelte van de vooraf ontvangen bijdragen dat het definitief verschuldigd bedrag zou overschrijden, terug.”

Hier gebeurde geen verdeling van de fooien door de werkgever aan het personeel.

19.

Waar de taxichauffeurs op basis van de cao ten laste van de werkgever recht hadden op een loon dat gelijk was aan een vast percentage (35 of 36 %) van de (herleide) bruto-ontvangsten (vermenigvuldigd met een coëfficiënt 0,8735), kan niet meer gesteld worden dat zij werknemers waren van wie het loon geheel of gedeeltelijk uit fooien of bedieningsgeld bestaat. Zelfs indien in de prijs van de taxirit een bepaald percentage als fooi of bedieningsgeld was begrepen, dan nog werd deze fooi niet meer als dusdanig uitgekeerd aan de betrokken taxichauffeur, maar opgenomen in de totale bruto-opbrengst, die als basis diende voor de berekening van het loonbedrag dat de werkgever aan de taxichauffeur verschuldigd was en dat ook als dusdanig, zonder enige opsplitsing, aan hem werd uitbetaald.

Er was bijgevolg niet voldaan aan de voorwaarden voor de toepassing van artikel 25 van het Uitvoeringsbesluit RSZ-wet.

20.

Ten slotte stelt de vennootschap nog dat het incorporeren van de fooi in de schuld die de cliënt jegens de werkgever heeft, evenmin belemmert dat echte vrijwillige fooien naast of boven op de verplichte fooi worden toegekend en deze betaling zelfs stimuleert.

Het hof kan slechts vaststellen dat de vennootschap niet aantoonde dat haar werknemers dergelijke fooien ontvingen en al helemaal niet aantoonde dat het loon dat zij zelf betaalde aan de taxichauffeurs

en waarop – om de reden uiteengezet hierboven- sociale bijdragen verschuldigd zijn lager zou zijn geweest dan het forfaitair dagloon voor de andere werknemers(29,67 €).⁶

De bijdrageopslagen en de interest.

21.

De bijdrageopslagen en de interest (tot op het ogenblik van de betaling) zijn van rechtswege verschuldigd. Weliswaar kan de RSZ, op vraag van de vennootschap, de bijdrageopslagen en de interest kwijtschelden of verminderen, binnen de wettelijk bepaalde voorwaarden en met mogelijkheid tot beroep voor de rechtbank. (artikel 28 RSZ-wet en artikelen 54-55 Uitvoeringsbesluit RSZ-wet).

De vennootschap wijst op het feit dat de procedure jarenlang heeft stilgelegen omdat de partijen eerst de definitieve uitslag in een gelijkaardig geschil waar een voorziening in cassatie tegen het arrest van het arbeidshof te Brussel van 30 juli 2009 was ingesteld, wensten af te wachten.

Het blijkt niet dat er sprake is van rechtsmisbruik in hoofde van de RSZ of van een andere wettige reden die het hof zou toelaten om de interesten te beperken. Zoals de eerste rechter opmerkte, wees het Hof van Cassatie de voorziening reeds af met een arrest van 22 november 2010 en heeft het daarna nog drie jaar geduurd alvorens deze zaak opnieuw werd vastgesteld, en dan nog op initiatief van de RSZ, zonder enig Initiatief van de vennootschap.

De rechtsplegingsvergoeding.

22.

De eerste rechter heeft de zaken samengevoegd. Het betrof immers in de beide zaken een gelijkaardige betwisting. Het enige verschil was dat de vorderingen betrekking hadden op andere kwartalen. De partijen hebben in de beide zaken ook dezelfde conclusies opgesteld en de zaken werden tezamen gepleit. De samengevoegde zaken maakten , in hun geheel beschouwd, eenzelfde geschil uit en geen afzonderlijke geschillen. Bijgevolg was slechts één rechtsplegingvergoeding verschuldigd (vgl. Cass. 8 december 2014, S. 12.0029.N, www.juridat.be). Het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding die overeenstemt met de totale som die wordt gevorderd is van toepassing.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

⁶ Vgl. het derde lid van artikel 25 van het Uitvoeringsbesluit RSZ-Wet , zoals van toepassing tot 1 april 2007: "Wanneer de werknemer evenwel gedeeltelijk met fooien en bedieningsgeld wordt betaald en het loon van het kwartaal dat niet uit fooien en bedieningsgeld bestaat, meer bedraagt dan het overeenkomstig het eerste lid vastgestelde bedrag, worden de bijdragen uitsluitend berekend op het gedeelte dat niet uit fooien of bedieningsgeld bestaat overeenkomstig het bepaalde in afdeling 1."

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, in het bijzonder artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak en na erover beraadslaagd te hebben:

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk, en gedeeltelijk gegrond,

Hervormt het bestreden vonnis enkel wat betreft de rechtsplegingsvergoeding.

Opnieuw recht doende, veroordeelt de bvba Fleet & Logistic tot betaling van een enkele rechtsplegingsvergoeding aan de RSZ voor het geding in eerste aanleg, hetzij 5.000 €. Bevestigt het bestreden vonnis voor het overige;

Legt de kosten van het geding in hoger beroep, begroot op 6.000 € rechtsplegingsvergoeding voor de RSZ, ten laste van de bvba Fleet & Logistic

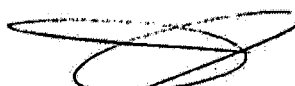
Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

C. CORBISIER,
C. LAURIERS,
K. GACOMS,
bijgestaan door :
S. VAN DER HOEVEN,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
griffier.

C. CORBISIER

S. VAN DER HOEVEN

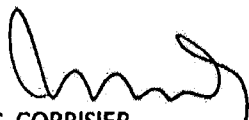
C. LAURIERS

K. GACOMS

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 21 december 2017 door:

C. CORBISIER, raadsheer,
bijgestaan door
S. VAN DER HOEVEN, griffier.

C. CORBISIER

S. VAN DER HOEVEN

